

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ЗМІН РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Л. М. ТАРАНЮК, д-р екон. наук, проф.
К. В. ТАРАНЮК, канд. екон. наук
Сумський державний університет
40007 Україна, м. Суми,
вул. Римського-Корсакова, 2
Lnt@ukr.net

В умовах змін ринкового середовища перед підприємствами житлово-комунальної сфери постає ряд проблемних аспектів для подальшого ефективного функціонування. До даних проблем слід віднести: низький рівень платоспроможності населення, неефективність механізму зарахування податку на додану вартість Державною фіскальною службою, старий фонд технологічного обладнання, як результат високі енерго- та тепловтрати, недосконала система нарахування субсидій для незабезпечених верств населення, неефективне законодавче забезпечення роботи підприємств житлово-комунальної сфери та інше.

Досліджуючи роботу житлово-комунальних підприємств в умовах змін ринкового середовища, слід зазначити, що тарифи у сфері ЖКГ зросли: на електроенергію з 01.09.2015 р. на 23%, на опалення – на 70 % порівняно з 2014 роком; тарифи на газ за останні півроку збільшилися в декілька разів. На кінець серпня 2016 р. залишається заборгованість населення зі сплати за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 4,8 млрд. грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 2,5 млрд. грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 1,8 млрд. грн, за вивезення побутових відходів – 0,4 млрд. грн, за електроенергію – 2,9 млрд. грн. Станом на 01.09.2016 р. отримували субсидії на оплату послуг ЖКГ 5,2 млн. домогосподарств (34% їх загальної кількості). У 2016 році витрати держбюджету на субсидії – 5,2% загальних витрат, у 2017 році ризикують перевищити 10%, що дорівнює 3,8% [1].

Дослідивши основні проблемні аспекти статистичних результатів роботи підприємств житлово-комунальної сфери, доцільно зазначити необхідність розробки дієвого організаційно-економічного забезпечення господарської діяльності підприємств даної сфери, в межах реалізації якого, автори пропонують впровадити наступні напрями:

– розробка механізму співвідношення розміру субсидії до реального обсягу спожитих ресурсів та послуг, як результат підвищення рівня економії споживання енергоресурсів для населення та оптимізації витратної частини бюджету на регіональному та національному рівнях;

– ретельний моніторинг осіб, яким надається право отримувати субсидії, з метою уникнення ситуацій, коли не враховуються непрописані мешканці

житла, які отримують високий рівень доходу;

– впровадження грантової підтримки підприємств житлово-комунального господарства щодо реалізації інвестиційних та інноваційних програм донорів, які спрямовані на підвищення рівня енергоефективності виробничої діяльності та дбайливого відношення до споживання ресурсів населенням відповідної територіальної громади;

– зниження кредиторської заборгованості підприємств житлово-комунальної сфери, за спожиту теплову енергію та природній газ шляхом впровадження альтернативних джерел енергії в роботі підприємств ЖКГ (солом'яні брикети, торф, дрова, сонячні батареї, вітрові підстанції);

– формування електронної біржі кам'яного вугілля для підприємств теплоенергетики з метою створення єдиного реєстру закупівель даного природного ресурсу та визначення середньої ринкової ціни за 1 тону вугілля для всіх суб'єктів ринку. Даний захід допоможе знизити ціну на 1 Гкал тепла, які постачають підприємства теплоенергетики кінцевим споживачам, в тому числі підприємствам житлово-комунального господарства.

Список використаних джерел:

1. Антикризова програма спільних дій влади та бізнесу: невідкладні рішення. – Київ : УСПП, 2016. – С. 41-42.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОЇ ЕКОНОМІКИ

*О. Б. ЖИХОР, д-р екон. наук, проф.
Харківський національний університет міського
господарства ім. О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
olenazet@mail.ru*

*В. В. БАРАНОВА, канд. екон. наук, доц.
Харківський національний університет внутрішніх справ
61000 Україна, м. Харків, пр-т Л. Ландау, 27
valeria_baranova@ukr.net*

*Д. І. УКРАЇНЦЕВА, магістрант
Харківський національний університет міського
господарства ім. О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
ukrainceva.92@mail.ru*

Фінансово-економічна криза в Україні зумовлюється багатьма факторами, серед яких важливе місце займає недосконалість стратегічного розвитку вітчизняних підприємств. Турбулентний характер негативних змін в економіці